

Σύνταξη Σχεδίου Δράσης για μια Κλιματικά ουδέτερη, Έξυπνη και Ανθεκτική Κεντρική Μακεδονία

1. Ελένη Ανδρέου ΑΜ
2. Πηνελόπη Αντωνίου ΠΜ
3. Άρης Βαρθολομαίος ΑΤΜ
4. Ελένη Δουλγέρογλου ΗΜΜΥ
5. Κωνσταντίνα Μπέσσα ΑΤΜ
6. Σωτήρης Μυλωνάς ΠΜ

Το όραμα της Ο.Ε για την Π.Κ.Μ. είναι ο μετασχηματισμός της Περιφέρειας σε μια έξυπνη, κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική κοινότητα, μέσα από ένα πλαίσιο καινοτόμων δράσεων που υποστηρίζει την τοπική αυτοδιοίκηση, την επιχειρηματικότητα και την κοινωνία

Οι στόχοι της ομάδας εργασίας

1. Η δημιουργία ενός νέου μοντέλου διακυβέρνησης μέσω της δημιουργίας της αντιπεριφέρειας και ενός μοντέλου αξιολόγησης προτεραιοποίησης και υλοποίησης των δράσεων.
2. Η προώθηση των δράσεων κλιματικής ανθεκτικότητας που προδιαγράφονται από το ΠεΣΠΚΑ.
3. Η προώθηση των δράσεων της κλιματικής ουδετερότητας προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος των μηδενικών εκπομπών έως το 2050.
4. Η προώθηση επενδύσεων νέων τεχνολογιών σε ΑΠΕ και άλλων καινοτομιών για την επίτευξη μηδενικών εκπομπών εντός της ΠΚΜ.
5. Η προώθηση της κλιματικής επιχειρηματικότητας και της κυκλικής οικονομίας.
6. Η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και εργαλείων ψηφιακού μετασχηματισμού.
7. Η προώθηση των γυναικών σε διοικητικές θέσεις ευθύνης σε θέματα κλιματική αλλαγής, ουδετερότητας και ανθεκτικότητας.
8. Η δημιουργία συνεργειών με πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα, ιδιωτικό τομέα, αυτοδιοίκηση α' βαθμού, σύμφωνα συνεργασίας για ανταλλαγή δεδομένων προς επίτευξη στόχων.

Το σχέδιο δράσης για την Κεντρική Μακεδονία διαρθρώνεται σε τρεις κρίσιμες συνιστώσες:

- 1. Την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας - Σχέδιο δράσης Α**
- 2. Την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας & προσαρμοστικότητας - Σχέδιο δράσης Β**
- 3. Την εφαρμογή τεχνολογιών έξυπνης πόλης - Σχέδιο δράσης Γ**

Σχέδιο δράσης A - Σχέδιο δράσης για μια Κλιματικά ουδέτερη Κεντρική Μακεδονία

- A1. Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου που θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση με συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των πολιτών
- A2. Δημιουργία νέας Αντιπεριφέρειας και ομάδας στην περιφέρεια που θα έχει συντονιστικό και εκτελεστικό ρόλο
- A3. Καταγραφή των εκπομπών άνθρακα σε επίπεδο υπηρεσιών περιφέρειας, στοχοθεσία και δημιουργία πλάνου μείωσης εκπομπών
- A4. Ενδυνάμωση στελεχών που εργάζονται στη δημόσια διοίκηση για τα θέματα της κλιματικής αλλαγής, ενέργειας και τεχνικών υποδομών.
- A5. Προώθηση δράσεων ενδυνάμωσης γνώσεων στελεχών που εργάζονται στις τεχνικές υπηρεσίες των δήμων και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- A6. Στελέχωση του δημόσιου τομέα με ικανό αριθμό ενεργειακών υπευθύνων και επιμόρφωσή τους
- A7. Υλοποίηση- Ολοκλήρωση σχεδίων δράσης κτιρίων του δημόσιου τομέα (της Περιφέρειας και Δήμων της ΠΚΜ)
- A8. Δημιουργία προδιαγραφών για τις ΑΕΠΟ αλλά και τις τεχνικές μελέτες για θέματα που σχετίζονται με την κλιματική ουδετερότητα και ανθεκτικότητα
- A9. Αξιολόγηση πόρων με βάση τα κριτήρια της κλιματικής ουδετερότητας
- A10. Η ΠΚΜ αρωγός καλών πρακτικών μηδενικών άνθρακα σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο | Δράσεις ευαισθητοποίησης
- A11. Δημιουργία ταμείου για την επιχορήγηση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε τεχνολογίες απομάκρυνσης άνθρακα.
- A12. Προώθηση “πράσινων επαγγελματιών” για την υποστήριξη της κλιματικής ουδετερότητας
- A13. Άντληση Ευρωπαϊκών Πόρων για την κλιματική ουδετερότητα

Κίνδυνοι και ευκαιρίες

- Αθέτηση ευρωπαϊκών θεσμικών υποχρεώσεων και μη-προσαρμογή στις διεθνείς προσπάθειες για την κλιματική αλλαγή.
- Αδυναμία απορρόφησης κονδυλίων και περιορισμένη προσέλκυση επενδύσεων εταιρειών υψηλής τεχνολογίας / καινοτομίας στον τομέα του περιβάλλοντος, της δέσμευσης άνθρακα, της πληροφορικής και της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.
- Αρνητική εικόνα της περιφέρειας από πολίτες, επιχειρήσεις αλλά και από διεθνείς φορείς.
- Απώλεια θέσεων εργασίας για επαγγέλματα που σχετίζονται με το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, την παρατήρηση γης, τις ψηφιακές τεχνολογίες.
- Υψηλότερη απορρόφηση κονδυλίων για έρευνα, ανάπτυξη και εφαρμογές
- Συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή πολιτική για το κλίμα και ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών για το μεσογειακό κλίμα της περιφέρειας διεθνώς
- Προσέλκυση διεθνών επενδύσεων σε νευραλγικούς για τη χώρα τομείς.
- Ανάπτυξη τοπικών δεξιοτήτων και ανάσχεση brain drain, δημιουργία θέσεων εργασίας εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού.

Σχέδιο δράσης Β - Σχέδιο δράσης για μια Κλιματικά Ανθεκτική Κεντρική Μακεδονία

- Β1. Προστασία από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής
- Β1.1 Προστασία ανθρώπινου κεφαλαίου και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων
- Β.1.2 Προστασία φυσικού κεφαλαίου και οικοσυστημάτων
- Β.1.3 Κλιματικά ανθεκτικός και ουδέτερος τουρισμός
- Β.1.4 Ανάλυση την κλιματικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών της Περιφέρειας:
- Β2. Ενίσχυση πολιτικής προστασίας για τις ανάγκες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή
- Β3. Κατάρτιση σχεδίου δράσης για την ενεργειακή αναβάθμιση και επανάχρηση κτιρίων ειδικού ενδιαφέροντος, όπως π.χ κτιρίων και συνόλων της βιομηχανικής κληρονομιάς

Κίνδυνοι και ευκαιρίες

- Περιορισμένη απορρόφηση διεθνών πόρων για την ενίσχυση της βιωσιμότητας της ΠΚΜ
 - Υποβάθμιση των δασικών, ορεινών και θαλάσσιων οικοσυστημάτων της ΠΚΜ με αύξηση της ερημοποίησης και της διάβρωσης εδαφών
 - Αυξημένες πιέσεις στην αγροτική παραγωγή λόγω ερημοποίησης
 - Υποβάθμιση του επιπέδου ποιότητας ζωής των πολιτών και αύξηση ρίσκου υγείας που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή
 - Αυξημένες πιέσεις στον τουρισμό λόγω καταπόνησης του φυσικού κεφαλαίου και των μετεωρολογικών συνθηκών
 - Μειωμένη ανταπόκριση και αυξημένη διαταραχή των δικτύων και των υποδομών σε συνθήκες ακραίων καιρικών φαινομένων ή φυσικών καταστροφών
 - Αύξηση των κοινωνικών ανισοτήτων και περεταίρω διάρρηξη του κοινωνικού ιστού στη μετα-COVID εποχή.
- Αυξημένη απορρόφηση διεθνών πόρων για την ενίσχυση της βιωσιμότητας της ΠΚΜ
 - Μετριασμός της ερημοποίησης της υπαίθρου και προστασία του φυσικού κεφαλαίου της ΠΚΜ
 - Διατήρηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής
 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής και ελάττωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην υγεία
 - Συντήρηση του τουριστικού προϊόντος και διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του τουρισμού στην ΠΚΜ
 - Αντοχή δικτύων και υποδομών σε φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα
 - Περιορισμός των κοινωνικών ανισοτήτων και θεραπεία του κοινωνικού ιστού

Σχέδιο δράσης Γ - Σχέδιο δράσης για μια έξυπνη Κεντρική Μακεδονία

- Γ1. Αύξηση της νοημοσύνης της περιφέρειας με αξιοποίηση τεχνολογιών παρατήρησης γης και τεχνητής νοημοσύνης
- Γ2. Δράσεις έξυπνης κινητικότητας
- Γ3. Ανάπτυξη στρατηγικής για ψηφιακή αναζωογόνηση της υπαίθρου με προσέλκυση ψηφιακών νομάδων.
- Γ4. Ανάπτυξη στρατηγικής για ανοιχτή ψηφιακή διακυβέρνηση.
- Γ5. Ανάπτυξη ψηφιακής οικονομίας για την υποστήριξη των τοπικών προϊόντων.
- Γ6. Ανάπτυξη ψηφιακού διδύμου της ΠΚΜ για την παρακολούθηση του περιφερειακού μεταβολισμού της ενέργειας, των υλικών, των διαδικασιών και των υπηρεσιών.
- Γ7. Έξυπνες τεχνολογίες για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά
- Γ8. Δημιουργία πλατφόρμας “γνώσης” και ενημέρωσης σχετικά με την συμμετοχή όλων των φορέων και του ιδιωτικού τομέα της ΠΚΜ σε ευρωπαϊκά προγράμματα, παρατηρητηρίων και πρωτοβουλιών

Κίνδυνοι και ευκαιρίες

- Περιορισμένη προσέλκυση πόρων και μειωμένο επενδυτικό ενδιαφέρον στην ΠΚΜ
- Αργοπορία στη λήψη γρήγορων αποφάσεων σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών
- Περιορισμένη παρακολούθηση και πρόβλεψη των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών μεταβολών λόγω κλιματικής αλλαγής
- Αυξημένη προσέλκυση πόρων, αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον
- Βελτιωμένη εμπειρία εργασίας εξ αποστάσεως
- Ταχύτερη ανταπόκριση της διοίκησης σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών
- Καθοδήγηση του περιφερειακού σχεδιασμού και της διακυβέρνησης με επιστημονικά δεδομένα
- Διαχρονική παρακολούθηση και πρόβλεψη των μεταβολών περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών παραμέτρων λόγω κλιματικής αλλαγής
- Ενδυνάμωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών και της κοινωνικής συνοχής
- Προώθηση ψηφιακής αναγέννησης της υπαίθρου με την προσέλκυση ψηφιακών νομάδων
- Ανάπτυξη και προστασία της τοπικής αγοράς και ανάδειξη τοπικών προϊόντων

Προτεινόμενη διακυβέρνηση

1. **Δημιουργία Αντιπεριφέρειας** κλιματικής ουδετερότητας, ανθεκτικότητας και ψηφιακής διακυβέρνησης
2. **Δημιουργία ενός εργαλείου αξιολόγησης των σχεδίων δράσης** για την κλιματική ουδετερότητα, την ανθεκτικότητα και τον μετασχηματισμό της σε έξυπνη περιφέρεια
3. **Ανοικτή και συμμετοχική διακυβέρνηση** (Συλλογικών οργάνων, κοινωνίας)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ

